

УДК 811.161.2'243:004

DOI 10.31654/2520-6966-2025-27F-114-139-153

Виноградова Ю. Б.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики, медіалінгвістики
та української наукової мови
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова
yu.b.vynogradova@udu.edu.ua
<https://orcid.org/0009-0008-1486-4332>

Дияк О. В.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики, медіалінгвістики
та української наукової мови
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова
o.v.dyyak@udu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-2295-9653>

Цифровізація навчання української мови як іноземної в умовах сучасного освітнього простору

У статті комплексно схарактеризовано особливості використання цифрових технологій та інтерактивних онлайн-курсів у процесі викладання української мови як іноземної. Проаналізовано можливості сучасних освітніх платформ, мультимедійних ресурсів, мобільних застосунків і технологій штучного інтелекту для формування мовленнєвої, комунікативної та міжкультурної компетентності здобувачів. Визначено роль інтерактивного цифрового середовища в розвитку навичок аудіювання, читання, письма та усного мовлення, а також у піднесенні мотивації до вивчення української мови. Особливу увагу приділено персоналізації навчання, адаптивним технологіям, гейміфікації, використанню автентичних матеріалів, мобільного навчання та елементів віртуальної й доповненої реальності. Обґрунтовано значення цифровізації мовної освіти для забезпечення доступності навчання, розвитку академічної мобільності та інтеграції української мови в міжнародний освітній простір. Доведено, що використання інтерактивних онлайн-курсів сприяє ефективності формування мовної компетентності, розвитку автономного навчання та соціокультурної адаптації здобувачів освіти.

Ключові слова: українська мова як іноземна, цифровізація освіти, інтерактивні онлайн-курси, цифрові технології, мовленнєва компетентність, міжкультурна комунікація, дистанційне навчання, штучний інтелект, гейміфікація, мобільне навчання.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток цифрових технологій зумовлює трансформацію методики викладання української мови як іноземної, спрямовуючи освітній процес до інтерактивності, персоналізації та гнучких форматів навчання. Онлайн-платформи, мобільні застосунки, мультимедійні ресурси та системи штучного інтелекту створюють умови для формування мовленнєвої, соціокультурної та професійної компетентності іноземних здобувачів. Дослідження української мови як іноземної є актуальним для популяризації української мови в міжнародному освітньому просторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних наукових праць свідчить, що цифровізація освіти є одним із стрижневих трендів розвитку сучасного освітнього простору. Науковці наголошують на тому, що впровадження цифрових технологій, онлайн-платформ і засобів штучного інтелекту суттєво трансформує підходи до викладання мов, зокрема іноземних.

У праці Хассана Абухасни (та ін.) (2020) схарактеризовано використання онлайн-платформ, які сприяють піднесенню академічної успішності та задоволеності здобувачів завдяки гнучкості та інтерактивності навчання. Подібних висновків доходять і Мейлін Доркас Бондок Кастро та Гілберт Малавіт (2021), які доводять ефективність онлайн-курсів у системі вищої освіти. Окремий напрям досліджень пов'язаний із інтеграцією штучного інтелекту в освітній процес. Туфан Адігузель (та ін.) (2023) та Ашраф Алам (2021) акцентують на трансформаційному потенціалі AI-технологій, що можуть як підтримувати викладача, так і змінювати спосіб навчальної взаємодії, забезпечуючи персоналізоване навчання та автоматизовану підтримку здобувачів. У контексті мовної освіти Ніколас К. Бурбулес (та ін.) (2020) увиразнюють значення цифрової трансформації як тренду, що впливає на методики викладання, зміст навчання та організацію освітнього процесу. О. Бардадим (2022) класифікує освітні вебресурси, що важливо для систематизації цифрових інструментів у навчанні.

Цифровізації навчання української мови як іноземної в умовах сучасного освітнього простору присвятили праці й українські науковці, зокрема О. Шевченко та Т. Лещенко (2025), Л. Біденко (2024), О. Боднар (2023), О. Дьолог (2024) та ін. У дослідженнях українських мовознавців ідеться, поза тим, і про доцільність використання цифрових технологій у викладанні української мови як іноземної, також і в умовах змішаного та дистанційного навчання. Автори підкреслюють, що цифрові ресурси сприяють розвитку мовленнєвих навичок, підвищують мотивацію здобувачів та забезпечують доступність навчального матеріалу.

Тож сучасні наукові публікації простежують цифровізацію та використання технологій штучного інтелекту як важливий чинник модернізації викладання мов, проте питання системного впровадження їх саме в курсі української мови як іноземної потребує подальшого дослідження.

Мета статті. Метою статті є теоретичне обґрунтування процесу цифровізації навчання української мови як іноземної в умовах сучасного освітнього простору, а також аналіз можливостей використання цифрових технологій, платформ та інструментів штучного інтелекту для піднесення ефективності мовної підготовки іноземних здобувачів освіти. Окрему увагу приділено визначенню педагогічного потенціалу цифрових ресурсів у формуванні комунікативної компетентності здобувачів, удосконаленню методики викладання та індивідуалізації освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні онлайн-платформи й цифрові інструменти можна ефективно використовувати з метою формування мовленнєвої компетентності здобувачів, які вивчають українську мову. Інтерактивні вправи, аудіовізуальні матеріали, відеоуроки, мовні тренажери та мобільні застосунки сприяють розвитку навичок аудіювання, читання, письма та усного мовлення [2; 7]. Особливого значення це набуває в умовах міжнародної академічної мобільності та зростання інтересу до української культури й освіти [6].

Використання платформ дистанційного навчання дає можливість іноземним здобувачам освіти опановувати українську мову незалежно від місця проживання, забезпечуючи безперервний доступ до навчальних матеріалів і постійний зворотний зв'язок із викладачем [8; 13]. Подібно до викладання англійської мови, інтерактивні онлайн-курси з української мови як іноземної можуть містити елементи гейміфікації, адаптивного навчання та персоналізованого підходу, що підвищує мотивацію здобувачів та ефективність навчання [3; 9; 10].

Крім того, цифрові технології створюють умови для інтеграції української мови в глобальний освітній простір, сприяють популяризації української культури та розвитку міжкультурної комунікації [1; 6; 12]. Інноваційні методи навчання української мови як іноземної забезпечують формування комунікативної компетентності, потрібної для навчання, професійної діяльності та соціальної адаптації здобувачів в українськомовному середовищі.

Важливим аспектом викладання української мови як іноземної є формування не лише мовних знань, а й соціокультурної компетентності. Іноземні здобувачі повинні розуміти особливості української

культури, традицій, мовленнєвого етикету та комунікативної поведінки носіїв мови [1, с. 228–229]. Саме тому сучасні цифрові платформи доцільно наповнювати автентичними матеріалами: фрагментами українських телепередач, подкастами, новинними ресурсами, відео з повсякденного життя та інтерактивними культурними модулями [6].

Особливу роль відіграє й розвиток академічного мовлення. Для іноземних здобувачів, які навчаються в українських закладах вищої освіти, важливим є вміння працювати з науковими текстами, брати участь у дискусіях, презентувати результати досліджень і писати академічні роботи українською мовою [2; 5]. Онлайн-курси можуть забезпечувати доступ до електронних словників, термінологічних баз, інтерактивних вправ із професійної лексики та тренувальних завдань для розвитку академічного письма. Здобувачі розвивають власні навички академічної доброчесності та роботи з науковими джерелами українською мовою, вивчаючи її як іноземну. Онлайн-платформи можуть містити спеціальні модулі для формування навичок цитування, написання академічних текстів, створення презентацій та участі в наукових дискусіях.

Не менш важливим є використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі. Сучасні мовні застосунки здатні аналізувати вимову здобувачів, визначати типові фонетичні та граматичні помилки та пропонувати індивідуальні рекомендації для вдосконалення мовлення [9; 10]. Такі технології особливо корисні для тих, хто не має постійного мовного середовища для практики української мови.

Викладання української мови як іноземної також потребує адаптації навчального контенту до різних рівнів володіння мовою відповідно до загальноєвропейських рекомендацій CEFR [5]. Для початкових рівнів важливим є використання візуалізації, простих комунікативних моделей та ситуативного навчання. Для вищих рівнів доцільно впроваджувати аналітичні тексти, професійну лексику, дискусійні завдання та проєктну діяльність українською мовою.

Окремої уваги заслуговує проблема мотивації іноземних здобувачів до вивчення української мови. Інтерактивні цифрові середовища сприяють піднесенню зацікавленості завдяки використанню елементів гейміфікації, рейтингів, системи винагород і командної взаємодії [3; 7]. Це допомагає формувати позитивне ставлення до навчання та стимулює регулярну мовну практику.

У сучасних умовах дистанційної та змішаної освіти особливо актуальним стає створення спеціалізованих онлайн-курсів української

мови для іноземців різних професійних напрямів – медичного, технічного, економічного чи гуманітарного [5; 7]. Такий підхід забезпечує професійну орієнтацію навчання й допомагає здобувачам швидше адаптуватися до освітнього процесу в українських університетах.

Крім того, цифрові освітні ресурси дають змогу організовувати міжнародну співпрацю між здобувачами різних країн через мовні клуби, онлайн-дискусії, спільні проєкти та відеоконференції українською мовою. Це створює умови для реального міжкультурного спілкування та практичного використання мовних знань у комунікативних ситуаціях.

Перспективним напрямом розвитку є створення віртуальних мовних середовищ і VR-технологій для вивчення української мови як іноземної [9; 10]. Використання віртуальної реальності дає можливість моделювати реальні життєві ситуації (спілкування в магазині, університеті, транспорті чи професійному середовищі), що значно покращує практичне засвоєння мовленнєвих навичок та сприяє подоланню мовного бар'єра.

Важливим напрямом розвитку української мови як іноземної є створення цифрових навчальних спільнот, у яких іноземні здобувачі можуть взаємодіяти між собою та з носіями мови [7; 12]. Такі спільноти сприяють формуванню природного мовного середовища, розвитку навичок комунікації та подоланню психологічного бар'єра під час спілкування українською мовою. Онлайн-форуми, мовні чати, інтерактивні вебінари й тематичні дискусії допомагають підтримувати постійну мовну практику поза межами аудиторних занять.

Суттєве значення має й використання мультимедійних технологій у процесі викладання української мови як іноземної [3; 7]. Поєднання тексту, аудіо, відео, інфографіки та інтерактивних завдань сприяє кращому засвоєнню лексики та граматичних конструкцій. Візуалізація навчального матеріалу особливо ефективна для здобувачів початкового рівня, оскільки допомагає швидше встановлювати асоціативні зв'язки між словом, образом і ситуацією використання мовних одиниць.

Окремою перевагою цифрових технологій є можливість здійснювати постійний моніторинг навчальних досягнень здобувачів. Електронні платформи дають можливість автоматично фіксувати результати тестування, аналізувати прогрес у вивченні української мови, визначати типові труднощі та коригувати освітню траєкторію кожного здобувача освіти. Це забезпечує індивідуалізацію навчання та підносить ефективність формування мовленнєвої компетентності.

Під час викладання української мови як іноземної важливим є також розвиток навичок міжкультурної комунікації [1; 6]. Здобувачі повинні вміти використовувати мовні засоби відповідно до культурних норм українського суспільства, розуміти особливості національного мовленнєвого етикету, невербальної комунікації та специфіку мовної поведінки в різних соціальних ситуаціях. Саме інтерактивні онлайн-ресурси дають змогу моделювати подібні ситуації та створювати умови для практичного застосування знань.

Крім того, важливою тенденцією є інтеграція української мови як іноземної в міжнародні освітні платформи та відкриті онлайн-курси (МООС) [8; 13]. Це сприяє поширенню української мови у світі, підвищенню її престижу та розширенню доступу до української освіти для іноземних здобувачів. Розроблення якісних цифрових курсів української мови вможливорює навчання для широкої міжнародної аудиторії незалежно від географічного розташування.

Перспективним напрямом також є створення електронних корпусів української мови та інтерактивних баз автентичних текстів для іноземних здобувачів [1; 6]. Такі ресурси допомагають аналізувати сучасне мовлення, вивчати актуальну лексику, фразеологію та особливості функціонування української мови в різних стилях і сферах комунікації. Це сприяє формуванню не лише базових мовних навичок, а й глибшого розуміння мовної системи та сучасних тенденцій розвитку української мови.

Науковці також наголошують на важливості цифровізації мовної освіти та інтерактивного навчання, що є надзвичайно актуальним для викладання української мови як іноземної, зокрема акцентують увагу на тому, що онлайн-платформи позитивно впливають на академічні досягнення здобувачів і рівень їхньої задоволеності навчальним процесом [8], використання штучного інтелекту в освіті, також і можливості ChatGPT та інших інтелектуальних систем, сприяють персоналізації навчання [9].

Набирає обертів використання роботизованих технологій в освітньому процесі та аналітика навчання [10], що для викладання української мови як іноземної означає впровадження інтелектуальних систем супроводу навчання, які здатні аналізувати успішність здобувачів, визначати труднощі у засвоєнні граматики чи лексики.

Формування компетентності самостійного вдосконалення як іноземної мови, так і української мови як іноземної узалежене від сучасних цифрових технологій [12], які створюють умови для

безперервної самоосвіти, автономного навчання, самоосвіти та самоконтролю результатів [14, с. 142–144; 8].

Важливим чинником ефективного викладання української мови як іноземної є адаптація здобувачів у новому мовному довкіллі. Для більшості іноземців українська мова стає не лише навчальною дисципліною, а й інструментом повсякденного спілкування, соціалізації та професійної інтеграції. Саме тому сучасні методики навчання повинні орієнтуватися на комунікативний підхід і максимально наближати освітні ситуації до реального життя.

На думку сучасних дослідників, інтерактивне цифрове середовище значно активізує мовленнєву діяльність здобувачів [8; 13]. Для вивчення української мови як іноземної це особливо важливо, тому що здобувачі часто мають обмежене мовне середовище поза навчальною аудиторією. Завдяки цифровим платформам вони можуть регулярно практикувати українське мовлення за допомоги онлайн-діалогів, відеочатів, інтерактивних симуляцій, спільних мовних проєктів, подкастів та українськомовного медіаконтенту. Прослуховування сучасних українських подкастів, інтерв'ю, новин або освітніх відео сприяє формуванню навичок сприйняття живого мовлення, розвитку фонетичної компетентності та ознайомленню з актуальною розмовною лексикою. Такий підхід також допомагає іноземним здобувачам краще розуміти мовні особливості сучасного українського суспільства.

Велике значення має розвиток фонетичних навичок. Для багатьох здобувачів складними є українська вимова, інтонація, наголос і окремі звуки ([л'], [ц'], [р], [дж], [дз] тощо). Сучасні цифрові технології, зокрема системи автоматичного розпізнавання мовлення та інтерактивні тренажери вимови, дають змогу вдосконалювати артикуляцію й наближати мовлення здобувачів до природного звучання. Такі інструменти створюють умови для самостійної роботи та постійного самоконтролю.

Перспективним є також використання адаптивних освітніх платформ, які автоматично підлаштовують рівень складності матеріалу до потреб здобувача. Відповідно до досліджень у сфері цифрової освіти [9; 10] персоналізація навчання сприяє засвоєнню матеріалу та формуванню індивідуальної освітньої траєкторії, ураховує рідну мову здобувачів, їхній попередній мовний досвід та швидкість опанування нових мовних структур.

Крім того, вивчення української мови як іноземної дедалі частіше поєднується з міждисциплінарним підходом. Наприклад, для здобувачів медичних спеціальностей важливим є засвоєння професійної

медичної термінології українською мовою, для економістів – лексики ділового спілкування, а для технічних спеціальностей – професійної науково-технічної мови. Онлайн-курси дають можливість створювати спеціалізовані модулі відповідно до професійних потреб здобувачів освіти.

Ще одним перспективним напрямом є використання соціальних мереж як освітнього інструменту. Instagram, TikTok, YouTube та Telegram можуть слугувати платформами для популяризації української мови серед іноземців через короткі навчальні відео, інтерактивні вправи, мовні челенджі та культурний контент. Такий формат навчання відповідає сучасним тенденціям цифрової комунікації та робить процес опанування мови більш динамічним і доступним.

Важливим є й психологічний аспект навчання. Інтерактивні технології допомагають створити комфортне освітнє середовище, у якому іноземні здобувачі менше бояться помилитися та активніше беруть участь у комунікації. Це важливо здебільшого на початкових етапах вивчення української мови, коли мовний бар'єр може суттєво впливати на мотивацію та впевненість здобувачів у власних можливостях.

Тож інтеграція цифрових технологій у процес викладання української мови як іноземної сприяє не лише розвитку мовленнєвої компетентності, а й формуванню міжкультурної взаємодії, цифрової грамотності, професійної адаптації та готовності іноземних здобувачів до повноцінної участі в українському академічному й соціальному середовищі [8; 9; 12; 13; 14].

У сучасному освітньому просторі важливого значення набуває проблема формування стійкої мотивації до вивчення української мови як іноземної. Саме інтерактивні онлайн-платформи здатні забезпечити більш високий рівень залучення здобувачів до навчального процесу завдяки використанню мультимедійного контенту, інтерактивних завдань і технологій гейміфікації. Як свідчать сучасні дослідження, цифрові освітні ресурси позитивно впливають на академічну активність здобувачів та підносять ефективність засвоєння мовного матеріалу [1; 7].

У викладанні української мови як іноземної важливу роль відіграє принцип інтерактивності, який передбачає активну взаємодію здобувачів із навчальним середовищем. Онлайн-платформи вможливають віртуальні мовні практикуми, рольові ігри, ситуаційне моделювання та групові проєкти українською мовою. Подібні методи сприяють розвитку комунікативної компетентності та формуванню

навичок використання мови в реальних життєвих ситуаціях. Електронні освітні середовища надають змогу виконувати інтерактивні письмові завдання, вести блоги, створювати електронні портфоліо.

У межах сучасної цифрової освіти важливим є також розвиток навичок колаборативного навчання. Онлайн-платформи створюють умови для групової роботи, взаємного оцінювання, спільного виконання проєктів та участі в дискусіях українською мовою. Це сприяє розвитку соціальної взаємодії, формуванню міжкультурної компетентності та піднесенню рівня мовної активності іноземних здобувачів. Спільні онлайн-конференції, дискусійні клуби, міжуніверситетські вебінари та віртуальні мовні обміни сприяють активізації комунікативної діяльності та забезпечують реальну практику використання української мови в міжнародному середовищі.

Смартфони та мобільні застосунки забезпечують можливість постійної мовної практики незалежно від місця перебування здобувача. Короткі інтерактивні вправи, аудіоуроки, електронні словники та push-нагадування сприяють регулярному повторенню матеріалу й підтримують стабільну мотивацію до навчання. Сучасні цифрові платформи також дають змогу організовувати автоматизований контроль знань і моніторинг мовного прогресу здобувачів. Це забезпечує об'єктивність оцінювання, оперативний зворотний зв'язок та можливість своєчасного коригування освітнього процесу. Як наголошують сучасні науковці [1; 7], систематичний моніторинг результатів навчання є важливим чинником піднесення якості мовної освіти.

Цифрові технології значно розширюють можливості візуалізації навчального матеріалу. Під час вивчення української мови як іноземної це особливо важливо для пояснення граматичних конструкцій, словотворчих моделей, особливостей відмінювання та синтаксичних зв'язків. Інтерактивні схеми, анімації, інфографіка та візуальні таблиці сприяють кращому розумінню складних мовних явищ і полегшують процес засвоєння матеріалу.

У межах сучасної цифрової освіти перспективним є використання технологій доповненої реальності (AR), що дає змогу поєднувати реальні об'єкти з віртуальними мовними елементами, створюючи інтерактивне навчальне середовище. Наприклад, здобувачі можуть працювати з перекладом, над вимовою або із граматичним тлумаченням безпосередньо під час взаємодії з довколишніми предметами. Це значно активізує процес навчання та робить його практикоорієнтованим.

Суттєвим напрямом розвитку є також створення електронних навчальних спільнот для викладачів української мови як іноземної.

Такі професійні платформи вможливають обмін методичними матеріалами, інтерактивними вправами, цифровими ресурсами та досвідом використання інноваційних технологій у мовній освіті. Це сприяє вдосконаленню методики викладання та забезпечує постійне оновлення освітнього контенту відповідно до сучасних вимог. Науковці наголошують, що цифрові технології сприяють розвитку гнучкості та мобільності освітнього процесу [2; 6].

Крім мовної підготовки, цифрове навчання української мови як іноземної сприяє популяризації української культури у світі. Через інтерактивні платформи здобувачі можуть ознайомлюватися з українською літературою, музикою, кінематографом, мистецтвом і національними традиціями. Це формує комплексне уявлення про українське культурне середовище та посилює мотивацію до подальшого вивчення мови.

Перспективним напрямом є впровадження змішаного формату навчання, який поєднує традиційні аудиторні методи з цифровими технологіями та онлайн-платформами, що дає змогу забезпечити безперервність освітнього процесу, розширити доступ до навчальних ресурсів і підняти рівень мовної практики здобувачів. Суттєвою перевагою цифрових ресурсів у процесі вивчення української мови як іноземної є можливість оперативного оновлення навчального контенту. На відміну від традиційних підручників, електронні платформи швидко адаптують матеріали до сучасних мовних тенденцій, актуальної лексики та змін у суспільному житті. Актуальності набуває проблема розвитку лексичної компетентності іноземних здобувачів. Цифрові технології дають можливість використовувати інтерактивні словникові тренажери, електронні флеш-картки, адаптивні вправи на повторення лексики та системи автоматичного закріплення нових слів. Це суттєво оптимізує процес запам'ятовування української лексики, що активно функціонує в медіапросторі та професійному середовищі, і підносить рівень її використання в мовленні.

Важливим аспектом викладання української мови як іноземної є створення умов для природного мовного занурення. Інтерактивні цифрові середовища моделюють ситуації реального спілкування, у яких здобувачі навчаються використовувати українську мову в академічному, побутовому та професійному контекстах. Це сприяє не лише засвоєнню граматичних структур, а й формуванню мовленнєвої спонтанності та впевненості в комунікації. Сучасні онлайн-курси української мови можуть ефективно поєднувати синхронне та

асинхронне навчання. Синхронний формат забезпечує живу взаємодію між викладачем і здобувачами під час відеоконференцій, тоді як асинхронні ресурси дають можливість працювати з матеріалами у власному темпі. Такий підхід значно підвищує гнучкість освітнього процесу та враховує індивідуальні особливості здобувачів.

Відповідно до сучасних тенденцій розвитку освіти [2; 6], дедалі більшого значення набуває використання інтерактивних технологій для формування навичок критичного аналізу інформації. У викладанні української мови як іноземної це може реалізовуватися через аналіз медіатекстів, обговорення актуальних суспільних тем, роботу з цифровими джерелами та створення власного українськомовного контенту.

Використання цифрових платформ уможливлює доступність інклюзивної освіти у сфері викладання української мови як іноземної. Онлайн-ресурси можуть адаптуватися до потреб здобувачів із різними освітніми можливостями, забезпечуючи доступ до субтитрів, аудіосупроводу, візуальних матеріалів та індивідуалізованих навчальних маршрутів. Інтерактивне цифрове середовище сприяє підвищенню самостійності здобувачів, розвитку навичок самоорганізації та відповідальності за результати власного навчання. У процесі навчання це створює підґрунтя для формування стійкої мотивації до подальшого мовного й професійного розвитку [1; 7; 8].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, цифровізація викладання української мови як іноземної забезпечує якісно новий рівень організації освітнього процесу, поєднуючи мовну підготовку з розвитком цифрової грамотності, міжкультурної комунікації та професійної адаптації іноземних здобувачів освіти, зокрема: цифрові технології суттєво підвищують ефективність формування мовленнєвої компетентності іноземних здобувачів завдяки інтерактивності та персоналізації навчання; онлайн-курси забезпечують гнучкий доступ до навчального матеріалу та створюють умови для безперервної мовної практики незалежно від місця перебування здобувача освіти; використання автентичних матеріалів і цифрових платформ сприяє формуванню соціокультурної та комунікативної компетентності; інтеграція штучного інтелекту, адаптивного тестування та аналітики навчання дає змогу індивідуалізувати освітній процес; технології AR/VR і гейміфікація підсилюють мотивацію здобувачів і забезпечують моделювання реальних мовленнєвих ситуацій; формування автономного навчання є стрижневим чинником тривалого розвитку мовної компетентності іноземних здобувачів.

Література

1. Бакум З. П. Українська мова як іноземна: лінгводидактичні проблеми. *Філологічні студії: Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2010. Т. 5. С. 226–232. DOI: <https://doi.org/10.31812/filstd.v5i0.913>
2. Біденко Л. Взаємопов'язане навчання читання та говоріння у процесі викладання української мови як іноземної (на дидактичному матеріалі посібника «Українська мова як іноземна. Рівень В1»). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 2024. № 1. DOI : <https://doi.org/10.32782/2415-3605.25.1.1>
3. Боднар О., Баб'як Ж., Плавуцька І. Вплив сучасних технологій на вивчення англійської мови студентами нефілологічних спеціальностей у закладах вищої освіти. *Bulletin of Science and Education*. 2023. Т. 7, № 13. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)-69-84](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-69-84)
4. Дирда І. А. Комунікативний підхід до навчання української мови як іноземної на основному етапі. *Філологічні студії: Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2015. Т. 13. С. 433–436. DOI: <https://doi.org/10.31812/filstd.v13i0.301>
5. Дьолог О. Інтенсивний курс української мови як іноземної: традиційні й новітні методи навчання. *Вісник Національного університету Чернігівський колегіум імені Т. Г. Шевченка*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.58407/visnik.242725>
6. Назаревич Л. Т., Денисюк Н. Р., Гавдида Н. І. Країнознавчі тексти на заняттях з української мови як іноземної: теорія і практика. *Записки з українського мовознавства*. 2021. Т. 28. DOI: <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2021.28.235547>
7. Шевченко О., Лещенко Т. Застосування освітніх технологій у викладанні української мови як іноземної. *Українська професійна освіта*. 2025. № 18. DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2025.18.347731>
8. Abuhassna, H., Al-Rahmi, W. M., Yahya, N., Zakaria, M. A. Z. M., Kosnin, A. B. M., & Darwish, M. (2020). Development of a new model on utilising online learning platforms to improve students' academic achievements and satisfaction. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17, 1–23. URL: <https://www.researchgate.net/publication/344451444> [Development of a new model on utilizing online learning platforms to improve students' academic achievements and satisfaction](https://www.researchgate.net/publication/344451444)
9. Adigüzel, T., Kaya, M. H., & Cansu, F. K. (2023). Revolutionising education with AI: Exploring the transformative potential of ChatGPT. *Contemporary Educational Technology*, 15(3). URL: <https://www.researchgate.net/publication/369764247> [Revolutionizing education with AI Exploring the transformative potential of ChatGPT](https://www.researchgate.net/publication/369764247)
10. Alam, A. (2021). Should robots replace teachers? Mobilisation of AI and learning analytics in education. *2021 International Conference on Advances in Computing, Communication, and Control*. URL: <https://www.researchgate.net/publication/363118104> [Should Robots Replace Teachers Mobilisation of AI and Learning Analytics in Education](https://www.researchgate.net/publication/363118104)

11. Bardadym, O. V. (2022). Classification of educational web resources. *Scientific notes. Series: Pedagogical Sciences*, (207), 89–99. URL: https://eprints.cdu.edu.ua/6833/1/3.Type%20information%20system_%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BC.pdf

12. Burbules, N. C., Fan, G., & Repp, P. (2020). Five trends of education and technology in a sustainable future. *Geography and Sustainability*, 1(2), 93–97. URL: https://www.researchgate.net/publication/341415210_Five_Trends_of_Education_and_Technology_in_a_Sustainable_Future

Castro, M. D. B., & Tumibay, G. M. (2021). A literature review: efficacy of online learning courses for higher education institution using meta-analysis. *Education and Information Technologies*, 26(2), 1367–1385. URL: https://www.researchgate.net/publication/337026151_A_literature_review_efficacy_of_online_learning_courses_for_higher_education_institution_using_meta-analysis

13. Wu Ting (2026). Formation of competence of individual foreign language improvement in students of non-language specialties. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Випуск 1 (55)*, с. 280–285. DOI: [https://doi.org/10.24144/2663-6840/2026.1.\(55\).280-285](https://doi.org/10.24144/2663-6840/2026.1.(55).280-285)

References

1. Bakum, Z. P. (2010). *Ukrainska mova yak inozemna: linhvodydaktychni problemy* [Ukrainian Language as a Foreign Language: Linguodidactic Problems]. *Filologichni studii: Naukovy visnyk Kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu - Philological studies: Scientific Bulletin of the Kryvyi Rih State Pedagogical University*, Vol. 5, pp. 226–232. <https://doi.org/10.31812/filstd.v5i0.913> [in Ukrainian].

2. Bidenko, L. (2024). *Vzaiemopoviazane navchannia chytannia ta hovorinnia u protsesi vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi (na dydaktychnomu materialy posibnyka "Ukrainska mova yak inozemna. Riven B1")* [Interrelated Learning of Reading and Speaking in the Process of Teaching Ukrainian as a Foreign Language (Based on the Didactic Material of the Manual "Ukrainian Language as a Foreign Language. Level B1")]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Pedahohika – Scientific Notes of Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University*. Vol. 1. <https://doi.org/10.32782/2415-3605.25.1.1> [in Ukrainian].

3. Bodnar, O., Babyak, Zh., & Plavutska, I. (2023). *Vplyv suchasnykh tekhnolohii na vyvchennia anhliiskoi movy studentamy nefilologichnykh spetsialnostei u zakladakh vyshchoi osvity* [The Influence of Modern Technologies on the Study of English by Students of Non-Philological Specialties in Higher Education Institutions]. *Bulletin of Science and Education*, Vol. 7(13), p. 69–84. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)-69-84](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-69-84) [in Ukrainian].

4. Dyrda, I. A. (2015). *Komunikatyvnyi pidkhid do navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi na osnovnomu etapi* [Communicative Approach to Teaching Ukrainian as a Foreign Language at the Main Stage]. *Filologichni studii: Naukovy visnyk Kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu – Philological*

Studies: Scientific Bulletin of the Kryvyi Rih State Pedagogical University, Vol. 13, pp. 433–436. <https://doi.org/10.31812/filstd.v13i0.301> [in Ukrainian].

5. Dolog, O. (2024). *Intensyvnyi kurs ukrainskoi movy yak inozemnoi: tradytsiini y novitni metody navchannia* [Intensive Course of Ukrainian as a Foreign Language: Traditional and Modern Teaching Methods]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu Chernihivskiy kolehium imeni T. H. Shevchenka - Bulletin of Chernihiv T. H. Shevchenko Collegium National University*. <https://doi.org/10.58407/visnik.242725> [in Ukrainian].

6. Nazarevych, L. T., Denysiuk, N. R., & Havdyda, N. I. (2021). *Krainoznavchi teksty na zaniattiakh z ukrainskoi movy yak inozemnoi: teoriia i praktyka* [Local History Texts in Classes on Ukrainian as a Foreign Language: Theory and Practice]. *Zapysky z ukrainskoho movoznavstva – Notes on Ukrainian Linguistics*. Vol. 28. <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2021.28.235547> [in Ukrainian].

7. Shevchenko, O., & Leshchenko, T. (2025). *Zastosuvannia osvitnikh tekhnolohii u vykladanni ukrainskoi movy yak inozemnoi* [Application of Educational Technologies in Teaching Ukrainian as a Foreign Language.]. *Ukrainska profesiina osvita – Ukrainian Professional Education*. No. 18. <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2025.18.347731> [in Ukrainian].

8. Abuhassna, H., Al-Rahmi, W. M., Yahya, N., Zakaria, M. A. Z. M., Kosnin, A. B. M., & Darwish, M. (2020). Development of a new model on utilising online learning platforms to improve students' academic achievements and satisfaction []. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17, 1–23. https://www.researchgate.net/publication/344451444_Development_of_a_new_model_on_utilizing_online_learning_platforms_to_improve_students'_academic_achievements_and_satisfaction

9. Adigüzel, T., Kaya, M. H., & Cansu, F. K. (2023). Revolutionising education with AI: Exploring the transformative potential of ChatGPT. *Contemporary Educational Technology*, 15(3). https://www.researchgate.net/publication/369764247_Revolutionizing_education_with_AI_Exploring_the_transformative_potential_of_ChatGPT

10. Alam, A. (2021). Should robots replace teachers? Mobilisation of AI and learning analytics in education. In *Proceedings of the 2021 International Conference on Advances in Computing, Communication, and Control*. https://www.researchgate.net/publication/363118104_Should_Robots_Replace_Teachers_Mobilisation_of_AI_and_Learning_Analytics_in_Education

11. Bardadym, O. V. (2022). Classification of educational web resources. *Scientific Notes. Series: Pedagogical Sciences*, 207, 89–99. https://eprints.cdu.edu.ua/6833/1/3.Type%20information%20system_%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BC.pdf

12. Burbules, N. C., Fan, G., & Repp, P. (2020). Five trends of education and technology in a sustainable future. *Geography and Sustainability*, 1(2), 93–97. https://www.researchgate.net/publication/341415210_Five_Trends_of_Education_and_Technology_in_a_Sustainable_Future

13. Castro, M. D. B., & Tumibay, G. M. (2021). A literature review: Efficacy of online learning courses for higher education institution using meta-analysis. *Education and Information Technologies*, 26(2), 1367–1385.

https://www.researchgate.net/publication/337026151_A_literature_review_efficity_of_online_learning_courses_for_higher_education_institution_using_meta-analysis

14. Wu, T. (2026). Formation of competence of individual foreign language improvement in students of non-language specialities. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Philology*, 1(55), 280–285. [https://doi.org/10.24144/2663-6840/2026.1.\(55\).280-285](https://doi.org/10.24144/2663-6840/2026.1.(55).280-285)

Vynohradova, Y.B.

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Journalism, Media Linguistics, and Ukrainian Scientific Language of Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv
yu.b.vynohradova@udu.edu.ua
<https://orcid.org/0009-0008-1486-4332>

Dyjak, O.V.

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Journalism, Media Linguistics, and Ukrainian Scientific Language of Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv
o.v.dyyak@udu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-2295-9653>

Digitalization of Teaching Ukrainian as a Foreign Language in the Context of the Modern Educational Space

This paper provides a comprehensive analysis of the use of digital technologies and interactive online courses in teaching Ukrainian as a foreign language. It highlights the role of the digital learning environment in developing listening, reading, writing, and speaking skills, as well as in increasing students' motivation to learn the language. The study examines the potential of educational platforms, multimedia resources, mobile applications, and artificial intelligence tools for fostering foreign students' linguistic and intercultural competence. Special attention is given to personalized learning approaches, gamification strategies, authentic learning materials, and the use of mobile technologies, including VR/AR tools, which enhance learner engagement and practical language acquisition. The paper substantiates the importance of digitalization in ensuring accessibility of language education, supporting academic mobility, and integrating the Ukrainian language into the global educational space. It is emphasized that interactive online courses significantly improve the effectiveness of language competence development by enabling continuous practice and feedback. Such technologies also contribute to learner autonomy, allowing students to independently manage their learning process and progress at their own pace. Furthermore, digital learning environments support sociocultural adaptation by exposing learners to authentic communicative situations and cultural content. Overall, the integration of digital tools into Ukrainian as a foreign language instruction not only modernizes language education but also strengthens intercultural communication, enhances educational accessibility, and promotes the global presence of the Ukrainian language in international academic contexts.

Keywords: Ukrainian as a foreign language, digitalization of education, interactive online courses, digital technologies, language competence, intercultural communication, distance learning, artificial intelligence, gamification, mobile learning.